

Bilaga C. Förslag på föreskrifter

2011-03-04

Huvudman:
Gullfjälls samfällighet

Datum: 2011-03-04

Ordförande i samfälligheten:
Ragnar Schelin

Adress:
Gullfjälls samfällighet
c/o Gunne Jonson
Seatons Strand 9
443 32 Lerum

Förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Gullfjälls samfällighets grundvattentäkter, Tjörns kommun

Förslag på kommunens beslut

Med stöd av 7 kap 21 § i miljöbalken samhällsbyggnadsnämnden, Tjörns kommun, om att inrätta vattenskyddsområde för Gullfjälls samfällighets grundvattentäkter med den omfattning som framgår av bifogad karta.

Med stöd av 7 kap 22 § i miljöbalken beslutar samhällsbyggnadsnämnden, Tjörns kommun, att nedan angivna skyddsföreskrifter skall gälla inom vattenskyddsområdet.

Samhällsbyggnadsnämnden, Tjörns kommun, kan på ansökan av den som berörs av ett beslut enligt skyddsföreskrifterna, medge undantag från beslutet. Vidare skall anmälan om en verksamhet eller en åtgärd inom vattenskyddsområdet göras hos den som anges i dessa föreskrifter.

Nedan angivna föreskrifter gäller inom det skyddsområde som angivits på upprättad vattenskyddsområdeskarta. Skyddsområdet är indelat i vattentäktskydds zoner (brunnsområden), primär skydds zon för de fem vattentäkterna.

Med hantering avses här nedan en verksamhet eller åtgärd som utgörs av tillverkning, bearbetning, behandling, förpackning, förvaring, transport, användning, omhändertagande, destruktion, konvertering, saluförande, överlåtelse och därmed jämförliga förfaranden.

Huvudman för vattentäkten är Gullfjälls samfällighet.

Inom skyddsområdet skall gälla följande:

§ 1

I vattentäktskydds zon

Inom brunnsområden får endast vattentäktsverksamhet bedrivas. Området i brunnens närhet skall avgränsas och bör vara inhägnade.

§ 2

Nyttjande av brunnsanläggningar

I primär skydds zon

Brunnar nedförda i grundvattenförande lager får endast användas för vattentäktsverksamhet (dricksvattenuttag, grundvattenvärme eller liknande). Brunnar där det är risk för att ytvatten kan tränga ned och som inte används skall läggas igen.

§ 3

Anläggning av borrhäls eller grävd brunn samt utförande av andra typer av borrhäls som kan påverka vattentillgång och vattenkvaliteten på grundvattnet

I primär skyddszon

För anläggning av borrhäls eller grävd brunn och borrhäls erfordras tillstånd från Tjörns kommuns samhällsbyggnadsnämnd samt att huvudmannen för vattentäkterna i området kontaktas. Tillstånd för borrhäls och uppsättande av observationsrör för kontroll av anläggning eller för undersökning krävs inte, men huvudmannen för vattentäkterna ska kontaktas.

§ 4

Värmepumpar och utvinning av värmeenergi

I primär skyddszon

Tillstånd erfordras av samhällsbyggnadsnämnden för värmepumpsanläggningar avsedda för utvinning av värme ur mark-, yt- eller grundvattnet. Tillståndet ansluter till kommunens generella regler för Tjörns kommun och behövs även för redan befintliga anläggningar.

§ 5

Hantering av bränsle, drivmedel och kemiska produkter

I primär skyddszon

Hantering av mer än 100 liter av för grundvattnet giftiga eller skadliga kemiska produkter, petroleumprodukter undantagna, får ej ske innan anmälan gjorts till samhällsbyggnadsnämnden, Tjörns kommun. För petroleumprodukter gäller motsvarande till en mängd överstigande 250 liter. Krav på skyddsåtgärder för grundvattnet ställs vid hantering.

Anmälan till samhällsbyggnadsnämnden, Tjörns kommun, fordras inte för att fylla redan godkänd förvaringsplats, exempelvis oljecistern.

Nyanläggning av cistern för förvaring av brandfarlig vätska är anmälningspliktig till samhällsbyggnadsnämnden, Tjörns kommun. Invallning av anläggningen krävs för dem som är belägna utanför bostadshus.

Alla oljecisterner inom vattenskyddsområdet ska återkommande besiktigas av godkänt besiktningsföretag enligt bestämda intervall.

§ 6

Tvätt av bilar och andra fordon

I primär skyddszon

Vid fordonstvätt finns det risk att olja och andra kemikalier med avrinnande ytvatten på marken når vattenbrunnarna via sprickor och krosszoner i marken. Det är lämpligast att tvätta bilen på godkänd biltvättanläggning.

§ 7

Bekämpningsmedel och växtnäringsämnen

I primär skyddszon

Användning av bekämpningsmedel (klass 1, 2 och 3), natur- och handelsgödsel på tomtmark bör ske med försiktighet inom området. Annan spridning än på tomtmark kräver tillstånd från Tjörns kommuns samhällsbyggnadsnämnd.

§ 8

Väg

I primär skyddszon

Tillverkning av asfalt och oljegrus är förbjudet. Det är förbjudet att använda kemiska bekämpningsmedel vid underhåll av väg och gångstig. För spridning av vägsalt och dammbindningsmedel krävs att vattentäktens huvudman kontaktas.

§ 9

Upplag av avfall, bark, schaktmassor, asfalt, oljegrus och vägsalt

I primär skyddszon

Upplag utomhus får inte vara av långvarig karaktär. Upplag av mindre mängder i direkt anslutning till vägreparationer räknas inte som upplag. Källkompostering av eget sorterat, organiskt hushållsavfall är tillåtet.

§ 10

Täktverksamhet, schaktnings- och grävningsarbeten samt arbeten som sprängning, pålning, spontning och förändringar i dagvattenavledning

I primär skyddszon

För husbehovstäkt fordras tillstånd av länsstyrelsen. Täktverksamhet ska ske på sådant sätt att förorening av grundvattnet inte kan ske.

Mindre arbeten som berör och kan påverka markens eller bergets förmåga att infiltrera dagvatten och bilda grundvatten får utföras om huvudmannen för vattentäkterna har kontaktats. Undantaget är enklare markarbeten i trädgårdar som anläggning av rabatter och gångar eller anläggning av mindre stenkistor för infiltration av eget takvatten.

Arbeten i större omfattning kräver tillstånd från länsstyrelsen.

§ 11

Avloppsanläggning och avledning av avloppsvatten

I primär skyddszon

Anläggning för infiltration av hushållspillvatten (avloppsvatten från WC samt BDT-vatten som bad-, dusch och tvättvatten) ska i skyddszonen för vattentäkterna P3, P4, P5, P6 och P7 upphöra och får inte förekomma.

Hushållspillvattnet ska avledas till reningsanläggning i täta ledningar. På ledningsnät får inte bräddning av orenat avloppsvatten anordnas.

Avloppsanläggning i form av septiktank, mulltoa, torrdass, urinseparering etc. får i skyddszonen för vattentäkterna P3, P4, P5, P6 och P7 behållas och installeras om regelbunden kontroll av funktion och täthet utförs i enlighet med gällande miljölagstiftning. Sådan befintlig anläggning och nyinstallation av sådan anläggning fordrar tillstånd från Tjörns kommun, samhällsbyggnadsnämnd

§ 12

Avloppsanläggning och avledning av avloppsvatten.

I primär skyddszon

Djurhållning får normalt ej ske inom redovisad primär skyddszon. Med djurhållning menas till exempel hållning av får, kor, hästar, grisar och hönsfåglar. Dispens från denna föreskrift kan göras efter ansökan till samhällsbyggnadsnämnden och länsstyrelsen.

§ 13

Starta verksamhet

I primär skyddszon

Det är förbjudet att starta eller bedriva verksamhet som enligt miljöbalken klassas som miljöfarlig verksamhet och har beteckningen C i bilagan till förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd eller är anmälningspliktig genom annan paragraf i samma lagstiftning (miljöbalken eller dess förordningar).

Allmänna upplysningar

Påföljd

Överträdelse av skyddsbestämmelserna kan medföra ansvar enligt 29 kap 8 § i miljöbalken.

Hänsynsregler

I 2 kap miljöbalken finns de allmänna hänsynsreglerna som bland annat innebär att alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidtar en åtgärd skall skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till åtgärdens eller verksamhetens art och omfattning för att skydda hälsa och miljö mot skada och olägenhet. Dessutom skall densamma utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Detta innebär att om en yt- eller grundvattentillgång utnyttjas eller kan antas komma att utnyttjas för vattentäkt, är alla som vill bedriva sådan verksamhet eller vidta sådana åtgärder i vatten eller på land som kan skada vattentillgången, skyldiga att skaffa sig tillräcklig kunskap och vidta de skyddsåtgärder, tåla de begränsningar av verksamheten och iaktta de försiktighetsmått i övrigt som skäligen kan fordras för att förebygga eller avhjälpa skadan.

Beredskap

En beredskapsplan för åtgärder vid akut föroreningsrisk bör upprättas av vattentäktens huvudman senast två år efter det att dessa föreskrifter fastställts.

Vid olycka

Vid inträffad olycka eller annan omständighet som kan innebära risk för utsläpp av vätskor eller ämnen som kan medföra skada eller förorening av yt- eller grundvatten inom vattenskyddsområdet skall Räddningstjänsten larmas omgående per telefon 112 samt att Tjörns kommuns samhällsbyggnadsnämnd och vattentäkternas huvudman kontaktas.

Den som orsakat tillbudet eller fått kännedom om tillbudet, ska göra anmälan, vilket framgår av 38-39 §§ räddningstjänstlagen och 70 § räddningstjänstförordningen.

Ersättning

Eventuell ersättning för intrång i pågående markanvändning m.m. regleras i 31 kap 4 § miljöbalken. Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet kan ha rätt till ersättning om föreskrift för vattenskyddsområde innebär att pågående markanvändning avsevärt försvåras. Detsamma gäller om mark tas i anspråk.

Ersättning utgår dock inte för den ”förlust” som beror på att förväntningar om ändring i markens användningssätt inte kan infrias på grund av skyddsföreskrift.

Tillsyn

Tjörns kommuns samhällsbyggnadsnämnd är tillsynsmyndighet för vattenskyddsområdet enligt miljöbalken och förordningen (1998:900) om tillsyn enligt miljöbalken.

Ny lagstiftning

Ny lagstiftning eller bestämmelser enligt förordningar, som fastställs efter beslutsdatum och som på något vis ändrar skyldigheterna inom här aktuellt skyddsområde, gäller utöver här meddelade föreskrifter.

Uppsättning av skyltar vid enskild väg

För uppsättande av skyltar för utmärkning av vattenskyddsområde vid enskild väg rekommenderas informationsbroschyr utgiven av naturvårdsverket, räddningsverket, sjöfartsverket, svenska kommunförbundet, Svenskt vatten AB och vägverket.

Övrig lagstiftning

Utöver tillstånd eller dispens enligt föreskrifterna i detta beslut kan det krävas prövning enligt annan lagstiftning. Bestämmelser av särskild betydelse kommenteras här nedan.

Spridning av kemiska bekämpningsmedel

I Naturvårdsverkets författningssamling, SNFS 1997:2 (14 §) finns föreskrifter om användningen av bekämpningsmedel inom vattenskyddsområde. Bestämmelsen innebär att den som yrkesmässigt vill använda bekämpningsmedel inom vattenskyddsområde måste ansöka om tillstånd för detta hos Tjörns kommuns samhällsbyggnadsnämnd. Nämnden skall sedan utifrån erforderligt beslutsunderlag avgöra om tillstånd kan medges eller inte och om tillstånd ges också meddela villkor för tillståndet.

Hantering av brandfarliga vätskor

I Naturvårdsverkets ”föreskrifter och allmänna råd”, 2000:4, om skydd mot mark- och vattenföroreningar vid lagring av brandfarliga vätskor, ställs särskilda krav inom vattenskyddsområde. Det innebär bl. a. att ytor, på vilka brandfarliga vätskor hanteras, skall utformas på ett sådant sätt att spill och läckage kan insamlas och omhändertas. Vidare skall informationsskylt om att tanken står i ett vattenskyddsområde vara uppsatt vid påfyllningsrör för tank inom vattenskyddsområde. Cistern eller lösa behållare för en sammanlagd lagrad volym som är större än 250 liter skall ha sekundärt skydd. Detta gäller dock inte cistern som är belägen i pannrum eller motsvarande i bostadshus och som är under regelbunden uppsikt.

Dispensmöjligheter

Om särskilda skäl föreligger kan kommunen medge dispens från ovan meddelade föreskrifter enligt 7 kap 22 § i miljöbalken. Kommunen medger dispens efter att ha hört berörda kommunala myndigheter. I samband med en sådan prövning kan kommunen föreskriva de särskilda villkor, som anses erforderliga för att undvika vattenförorening (16 kap 2 § i miljöbalken). Dispens får, enligt 7 kap 26 § i miljöbalken, meddelas endast om det är förenligt med föreskrifternas syfte.

Redogörelse för ärendet och motivering av beslutet

Syftet med vattenskyddsområdet

Det är tre borrhäls och två grävda grundvattentäkter i Gullfjäll som försörjer samfällighetens 162 hushåll. **Syftet med vattenskyddsområdet är att skydda Gullfjälls dricksvattentäkter samt att säkerställa kvalitén på grundvattnet inom området. Vattenskyddsområdet tydliggör även vattenförekomstens allmänna betydelse som dess planmässiga betydelse.**

Bifogad karta visar omfattningen på Gullfjälls vattenskyddsområde.

Redogörelse för ärendet

Gullfjälls samfällighets styrelse ser som huvudman för vattentäkterna ett behov av att fastställa föreskrifter och omfattning av vattenskyddsområde för de fem befintliga vattentäkterna.

Huvudmannen för vattentäkterna har tagit fram ett förslag på föreskrifter för vattenskyddsområde. Sakägare som har fastighet inom det föreslagna skyddsområdet, sakägare som är medlem i aktuell vägförening och sakägare som har fastighet som gränsar eller delvis har fastighet inom det föreslagna området har fått förslaget till skyddsområdet och skyddsföreskrifter tillsänt per post.

Under en månads tid gavs dessa möjlighet att yttra sig över förslaget till skyddsområde och skyddsföreskrifter. I anslutning till detta har det hållits ett samråd där bland annat sakägare, styrelse- representanter, representanter för vägförening och representant från tillsynsmyndighet har medverkat. En sammanfattning av yttrandena presenteras i den bifogade samrådsredogörelsen.

Medverkande i detta ärende har varit Maud Wik miljöchef Tjörns kommuns, Ragnar Schelin, Gunne Jonson och Claes-Göran Bengtsson representanter från Gullfjälls samfällighet samt Sandra Johansson och Stefan Bydén från Melica.

Tillsynsmyndighetens samlade bedömning av skyddsbehovet

Grundvatten av god kvalitet är ett av 16 nationella miljökvalitetsmål som riksdagen har lagt fram. Grundvattnet skall ge en säker och hållbar dricksvattenförsörjning samt bidra till en god livsmiljö för växter och djur i sjöar och vattendrag.

Miljömålet innebär att grundvattnets kvalitet inte får påverkas negativt av mänskliga aktiviteter som markanvändning, uttag av naturgrus, tillförsel av föroreningar m.m. samt att förbrukning eller annan mänsklig påverkan inte sänker grundvattennivån så att tillgång och kvalitet äventyras. Grundvattenförande formationer av vikt för nuvarande och framtida vattenförsörjning skall ha ett långsiktigt skydd. I dagsläget finns varken skyddsområde eller skyddsföreskrifter för Gullfjälls samfällighets grundvattentäkter. Då grundvattenförekomster inom begärt vattenskyddsområde utnyttjas för och även fortsättningsvis kommer att utnyttjas som vattentäkt finner samhällsbyggnadsnämnden, Tjörns kommun, skäl för att jämlikt 7 kap 21 § i miljöbalken besluta om vattenskyddsområde av begärd omfattning. Samhällsbyggnadsnämnden, Tjörns kommun, bedömer vidare att i beslutet angivna skyddsföreskrifter krävs för skyddet av vattentillgången.

Skyddsföreskrifterna är även ett underlag för kommunens tillsyn och skydd av vattentillgången och riktar sig till alla som inom skyddsområdet bedriver verksamhet.

Samhällsbyggnadsnämnden, Tjörns kommun, beslut gäller enligt 7 kap 22 § i miljöbalken omedelbart även om det överklagas. Detta beslut kungörs, dels genom samhällsbyggnadsnämnden, Tjörns kommuns försorg i ortstidningar i Tjörns kommun, dels i länets författningssamling. Kostnader för kungörandet betalas av vattentäkternas huvudman. Delgivning har ombesörjts av vattentäkternas huvudman. Skyddsföreskrifterna riktar sig mot åtgärder som kan antas förorena vattentillgången. Om en fastighetsägare anser att föreskrifterna avsevärt försvårar pågående markanvändning kan krav om ersättning framföras. Talan om ersättning avgörs i första hand vid direkta förhandlingar med vattentäkternas huvudman och i andra hand i miljödomstolen, på sätt som framgår av 31 kap i miljöbalken. Sådant beslut kan överklagas hos regeringen.

Handlingarna i ärendet finns tillgängliga hos Tjörns kommuns samhällsbyggnadsnämnd.

Hur man överklagar

Se bilaga Hur man överklagar

Bilagor:

Översiktskarta

Sakägareförteckning med inbjudan till samråd

Samrådsredogörelse

Skriftligt yttrande sakägare

Hur man överklagar

Sändlista:

Ragnar Schelin, ordförande i Gullfjälls samfällighet och kontakt för vattentäkterna

Maud Wik, tillsyningsmyndighet, miljöchef Tjörns kommun

Underskrift:

Ragnar Schelin, ordförande Gullfjälls samfällighet